

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 329/06-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. marca 2007 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta o sťažnosti doc. J. K., B., zastúpeného advokátom JUDr. Ľ. F., B., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cb 43/94 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo doc. J. K., B., na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cb 43/94 porušené bolo.

2. Doc. J. K., B., priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 150 000 Sk (slovom stopäťdesiat'tisíc slovenských korún), ktorú je Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Doc. J. K., B., priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 6 825 Sk (slovom šesťtisícosemstodvadsaťpäť slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť na účet advokáta JUDr. Ľ. F., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 3. novembra 2006 č. k. I. ÚS 329/06-13 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť doc. J. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), doručení ústavnému súdu 9. januára 2006, ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cb 43/94.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 10. mája 1994 podal okresnému súdu žalobný návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 219 300 Sk s prísl.

Z obsahu sťažnosti ďalej vyplýva: „(...) V uvedenom konaní, ktoré prebieha už od roku 1994 bolo naposledy vytýčené pojednávanie na deň 11. 11. 1999. Na tomto

pojednávani sa uznesením rozhodlo, že bude ustanovený znalec z odboru stavebníctva – kalkulácie a rozpočty a oceňovanie stavebných prác.

Znalecký posudok bol vypracovaný znalcom Ing. J. N., B. a doručený okresnému súdu dňa 31. mája 2000. Napriek vypracovaniu znaleckého posudku okresný súd nevytýčil pojednávanie. Preto dňa 27. 10. 2000 sťažovateľ zaslal predsedovi okresného súdu žiadosť o pomoc pri vytýčení pojednávania, na čo mu bolo predsedom súdu dňa 7. 11. 2000 oznámené, že väčšia pozornosť tomuto konaniu bude venovaná v priebehu roka 2001.

V priebehu roka 2001 opäť nedošlo k vytýčeniu pojednávania, na čo sťažovateľ reagoval opäť žiadosťou o pomoc, ktorá bola doručená okresnému súdu dňa 8. 10. 2001.

Na poslednú žiadosť o vytýčenie pojednávania odpovedala podpredsedníčka okresného súdu listom zo dňa 23. 1. 2002, v ktorom odpovedala, že sudca vo veci priebežne konal a že dňa 15. 11. 2001 boli právni zástupcovia účastníkov vyzvaní, aby sa vyjadrili k znaleckému posudku zo dňa 28. 5. 2000. Na túto výzvu odpovedal právny zástupca sťažovateľa, ktorý dňa 5. 2. 2002 okresnému súdu oznámil, že svoje stanovisko k znaleckému posudku a k vyúčtovaniu znalečného súdu zaslal už v júni 2000.

Napriek tomu od 23. 1. 2002 Okresný súd Bratislava III v tomto súdnom konaní neurobil žiadny úkon. Proti nečinnosti súdu sa sťažovateľ bránil sťažnosťou adresovanou predsedu okresného súdu zo dňa 9. júna 2004, na ktorú predseda okresného súdu žiadnym spôsobom nereagoval. Opakovane sťažnosť zaslal dňa 30. novembra 2005. Na túto sťažnosť predseda okresného súdu rovnako ešte neodpovedal.“

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal nález:

„1. Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cb 43/94 porušil základné právo Doc. J. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jej právo na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cb 43/94 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. *Doc. J. K. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 50.000 Sk, ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.*

4. *Okresný súd Bratislava III je povinný nahradiť Doc. J. K. trovy konania vo výške 6.825,40 Sk do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet advokáta JUDr. E. F.“*

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd jeho predseda JUDr. T. M., ktorý listom sp. zn. Spr. 3954/2006 z 24. januára 2007 oznámil ústavnému súdu, že netrvá na ústnom pojednávaní a v prílohe listu zaslal vyjadrenie zákonnej sudkyne JUDr. E. F., ktoré ako uviedol „*si osvojujem ako vyjadrenie svoje vlastné*“, a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu listom zo 7. februára 2007.

2.1 Zákonná sudkyňa okresného súdu vo svojom vyjadrení okrem popisu procesných úkonov vykonaných okresným súdom v predmetnom konaní uviedla:

„(...) Vzhľadom na veľké množstvo reštančných vecí v oddelení 27 Cb bol vo veci určený termín pojednávania až dňa 18. 01. 2006 na termín 13. 02. 2006 s tým, že bol opätovne vyzvaný právny zástupca odporcu na vyjadrenie sa k znaleckému posudku. Právny zástupca odporcu sa opätovne k znaleckému posudku nevyjadril, pričom túto skutočnosť odôvodnil na pojednávaní dňa 13. 02. 2006 s tým, že od r. 2000 sa mu nepodarilo skontaktovať s odporcom a nemá ani vedomosť, kde sa zdržiava. Žiadal, aby súd zisťoval jeho pobyt a následne zabezpečil jeho vyjadrenie sa k znaleckému posudku.

Súd vo veci nariadil ďalšie dokazovanie na deň 16. 02. 2006 na ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom.

Záverom opätovne poukazujem na množstvo vecí v oddelení 27 Cb pričom veľké množstvo predstavujú reštančné veci, ktoré mi boli pridelené do oddelenia 27 Cb zo všetkých oddelení OS BA III, ako i bývalého OS BA – vidiek a následne doplnené takým množstvom nových vecí, aby sa počtom vecí v oddelení vyrovnalo ostatným oddeleniam Cb, avšak bez ohľadu na skutočnosť, že v ostatných oddeleniach sa nenachádzali nerozhodnuté reštančné veci nad 5 rokov a vyššie, keďže boli všetky pridelené do oddelenia 27 Cb pôvodne len za účelom špecializovania tohto senátu na reštančné veci. Toto oddelenie malo

byť zložené len z reštančných vecí v počte 180 a doplnené maximálne do celkového počtu 300 vecí, aby sa dalo čo najrýchlejšie konať v reštančných veciach. Z takýchto podmienok som súhlasila s pridelením všetkých nerozhodnutých reštančných vecí do môjho oddelenia. Neskôr mi však oddelenie bez ohľadu na môj súhlas alebo nesúhlas bolo doplnené do takého istého počtu vecí ako mali oddelenia bez reštančných vecí. Keby som o tomto vedela predtým, než mi boli zozbierané všetky reštančné veci z celého súdu vrátane spisov sudcov, ktorí sú na OS BA III i teraz, nikdy by som s tým nesúhlasila a vybavovala by som len reštančné veci z oddelenia JUDr. P., ktoré som prevzala po nástupe z MD spolu s novým nápadom. V oddelení, ktoré je zavalené množstvom reštančných a zároveň nových vecí nie je možné zabezpečiť bezprieťahovosť konania a práca s takýmto oddelením je veľmi náročná.“

2.2 Právny zástupca sťažovateľa sa k uvedenému vyjadreniu okresného súdu vyjadril vo svojom liste zo 7. februára 2007, v ktorom uviedol:

«(...) Sťažovateľ v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov vyjadruje svoj súhlas s upustením od ústneho pojednávania v predmetnej veci (...)

Porušovateľ k predmetnému vyjadreniu priložil vyjadrenie zákonnej sudkyne z 15. januára 2007, z ktorého vyplýva, že dôvodom porušovania základných práv sťažovateľa je veľké množstvo tzv. reštančných vecí v oddelení 27 Cb. Konkrétne sa vo vyjadrení uvádza, že „V oddelení, ktoré je zavalené množstvom reštančných a zároveň nových vecí nie je možné zabezpečiť bezprieťahovosť konania a práca s takýmto oddelením je veľmi náročná.“

Z vyššie citovaného je zrejmé, že porušovateľ sám uznáva, že došlo k prieťahom v predmetnom súdnom konaní, ktoré však ospravedlňuje „veľkým počtom vecí“. (...)

S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti sťažovateľ zastáva názor, že tvrdenia obsiahnuté vo vyjadrení zákonnej sudkyne nemožno považovať za skutočnosti, ktoré by mali vplyv na posudzovanie porušenia základných práv sťažovateľa porušovateľom. (...)

Zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení z 15. januára 2007 uviedla, že „Súd vo veci nariadil ďalšie pojednávanie na deň 16. 02. 2006 na ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom.“

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že hoci predmetný rozsudok (sp. zn. 9 Cb 43/94-117 zo 16. februára 2006) nadobudol právoplatnosť až 27. júla 2006 (5 mesiacov po jeho vyhlásení), nedošlo ani potom k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa, nakoľko rozsudok trpel formálnymi vadami, pre ktoré nebolo možné začať proces výkonu rozhodnutia. Vo veci bolo preto nevyhnutné, aby Okresný súd vydal opravné uznesenie, k čomu došlo až 3. januára 2007 (uznesenie sp. zn. 9 Cb 43/94-137) teda takmer 13 rokov od začatia konania.

Vzhľadom k dĺžke trvania sporu spôsobenej porušením základných práv sťažovateľa Okresným súdom sa stala pohľadávka sťažovateľa prakticky nevyožiteľnou.

V dôsledku nesprávneho a protiústavného postupu okresného súdu bol a je sťažovateľ neprimerane dlhý čas vystavený značnej právnej neistote. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že hodnota sporu je vzhľadom k veku a postaveniu sťažovateľa nezanedbateľná. Po trinástich rokoch vedenia sporu sa sťažovateľ stal dôchodcom, ktorý stráca vieru v spravodlivosť. Pre sťažovateľa je vedenie súdneho konania a možnosť domôcť sa v ňom spravodlivého rozhodnutia principiálnou otázkou spojenou (a výrazne podmieňujúcou) s jeho vnímaním Slovenskej republiky ako právneho štátu. (...)

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti ako aj na aktuálny vývoj v predmetnej veci si sťažovateľ dovoľuje zmeniť časť svojho petitu, ktorá pôvodne znela nasledovne:

„Doc. J. K. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 50.000 Sk, ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

tak, že po zmene bude znieť nasledovne:

„Doc. J. K. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 150.000 Sk, ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“»

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na

prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04, I. ÚS 140/06).

4. V tejto veci pôvodne prijímal s'ťažnosť I. senát ústavného súdu, pretože v roku 2006 a v roku 2007 v súlade s rozvrhom práce na tieto roky bol sudca spravodajca Juraj Horváth členom I. senátu ústavného súdu. Plénum ústavného súdu 28. februára 2007 Rozvrhom práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na rok 2007 sp. zn. Spr 140/07 rozhodlo, že s účinnosťou od 28. februára 2007 sa sudca spravodajca Juraj Horváth stal členom II. senátu ústavného súdu. Plénum ústavného súdu zároveň rozhodlo, že veci, v ktorých je sudcom spravodajcom Juraj Horváth, sa prerokujú v II. senáte ústavného súdu. Z tohto dôvodu sa táto vec prerokovala a rozhodla vo veci samej v zložení, ktoré je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

II.

Z obsahu s'ťažnosti, jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu súdneho spisu vzťahujúceho sa na vec ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 9 Cb 43/94:

- 21. jún 1994 – žaloba s návrhom na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 219 300 Sk s prísl. proti W. P. – W., súkromný stavený podnik, B. (ďalej len „odporca“),
- 27. jún 1994 – okresný súd vydal platobný rozkaz sp. zn. Rob 1388/94, ktorým zaviazal odporcu k zaplateniu istiny s prísl.,
- 28. júl 1994 – odpor odporcu proti platobnému rozkazu,
- 15. august 1994 – výzva okresného súdu odporcovi na zaplatenie súdneho poplatku za odpor,
- 20. október 1994 – prevedenie konania „Rob“ do konania „Cb“,

- 28. apríl 1995 – výzva okresného súdu sťažovateľovi na predloženie dôkazov a špecifikáciu pohľadávky,
- 29. máj 1995 – právny zástupca sťažovateľa – predloženie doplňujúceho vyjadrenia sťažovateľa,
- 18. december 1996 – pojednávanie – vypočutie právneho zástupcu sťažovateľa, neúčasť odporcu a jeho právneho zástupcu (doručenie nie je v spise) – odročené na neurčito,
- 12. marec 1997 – nariadenie termínu pojednávania na 3. apríl 1997,
- 3. apríl 1997 – pojednávanie – vypočutie právnych zástupcov účastníkov a sťažovateľa – odročené na 13. máj 1997 za účelom predloženia dokladov súvisiacich so sporom právnym zástupcom odporcu,
- 15. apríl 1997 – špecifikácia prác – právny zástupca odporcu,
- 13. máj 1997 – pojednávanie – vypočutie právneho zástupcu účastníkov a odporcu – odročené na neurčito za účelom predloženia vyjadrenia k súpisu prác a cenám sťažovateľom,
- 2. júl 1997 – nariadenie termínu pojednávania na 25. september 1997,
- 25. september 1997 – pojednávanie – vypočutie právneho zástupcu účastníkov – odročené na neurčito za účelom vyjadrenia sa k rozsahu prác sťažovateľom,
- 7. november 1997 – vyjadrenie právneho zástupcu odporcu,
- 3. december 1997 – vyjadrenie právneho zástupcu sťažovateľa,
- 23. marec 1999 – výzva sťažovateľovi na zaslanie dokladov pre znalecké dokazovanie,
- 16. apríl 1999 – právny zástupca sťažovateľa – predloženie dokladov,
- 25. august 1999 – nariadenie termínu pojednávania na 30. september 1999
- 30. september 1999 – pojednávanie – vypočutie účastníkov – odročené na 11. november 1999 za účelom predloženia faktúr a súpisu prác vystavené sťažovateľom a odporcom,
- 11. november 1999 – pojednávanie – vypočutie právnych zástupcov účastníkov a sťažovateľa – odročené na neurčito za účelom nariadenia materiálového dokazovania znalcom z odboru stavebníctva, kalkulácie – rozpočty,
- 11. december 1999 – záznam o zložení zálohy za znalecký posudok,
- 1. január 2000 – záznam o doplatení zálohy za znalecký posudok,
- 1. február 2000 – zaslanie spisu znalcovi,
- 31. máj 2000 – zaslanie znaleckého posudku,

- 26. jún 2000 – doručovanie uznesenia účastníkom,
- 12. júl 2000 – právny zástupca odporcu – odvolanie proti uzneseniu,
- 24. apríl 2001 – predloženie spisu Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní odporcu,
- 11. október 2001 – krajský súd uznesením č. k. 27 Cob 175/01-93 potvrdil uznesenie okresného súdu zo 14. júna 2000,
- 14. november 2001 – spis vrátený okresnému súdu,
- 15. november 2001 – výzva na vyjadrenie sa k znaleckému posudku z 28. mája 2000,
- 5. február 2002 – vyjadrenie sa právneho zástupcu sťažovateľa k znaleckému posudku,
- 16. jún 2003 – platobný príkaz o priznaní odmeny znalcovi (znalečné),
- 24. november 2005 – nariadenie termínu pojednávania na 13. február 2006,
- 13. február 2006 – pojednávanie – vypočutie právneho zástupcu účastníkov – odročené na 16. február 2006 za účelom vyhlásenie rozsudku,
- 16. február 2006 – pojednávanie – vyhlásený rozsudok – odporca je povinný zaplatiť 200 000 Sk, vo zvyšku návrh zamietá (právoplatnosť 27. júla 2006),
- 11. júl 2006 – doručenie rozsudku účastníkom konania.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná (...).

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet a právoplatne nerozhodli (I. ÚS 24/03, IV. ÚS 232/03). Reálne naplnenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 95/06).

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cb 43/94.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05, I. ÚS 293/06). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci ústavný súd je toho názoru, že vec nie je právne zložitá, skutkovú zložitost' veci signalizuje však potreba vykonania znaleckého dokazovania.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, správania s'ťažovateľa, ústavný súd konštatoval, že na celkovej dĺžke konania nemá s'ťažovateľ podiel, a svojím konaním neprispel k doterajšej dĺžke konania.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a dospel k záveru, že okresný súd bol v predmetnej veci bez akýchkoľvek dôvodov nečinný v období

- od 29. mája 1995 do 18. decembra 1996, t. j. viac ako 18 mesiacov,
- od 25. septembra 1997 do 23. marca 1999, t. j. viac ako 17 mesiacov,
- od 12. júla 2000 do 24. apríla 2001, t. j. viac ako 9 mesiacov,
- od 5. februára 2002 do 24. novembra 2005, t. j. viac ako 45 mesiacov.

Okresný súd teda počas viac ako 89 mesiacov (t. j. takmer 7,5 roka) vo veci nevykonal žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa s'ťažovateľ ako žalobca v napadnutej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02, I. ÚS 293/06). K priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania s'ťažovateľa, ale v dôsledku nečinnosti okresného súdu. Uvedené obdobia nečinnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za

zbytočné prietahy v konaní a porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ak okresný súd v súvislosti s namietanými prietahmi v konaní argumentuje tým, že prietahy boli spôsobené neprimeraným počtom pridelených vecí, túto argumentáciu nemožno akceptovať. V tejto súvislosti ústavný súd už uviedol (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03, I. ÚS 140/06), že nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prietahy, a to len v tom prípade, ak sa za tým účelom prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote. Skutočnosť, že okresný súd mal personálne problémy, ktoré nedokázal alebo nemohol riešiť, nemôže byť pripočítaná na ťarchu účastníka konania a nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil (pozri napr. I. ÚS 156/02, I. ÚS 331/06).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

4. Pretože v posudzovanej veci už okresný súd 16. februára 2006 rozhodol rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 27. júna 2006, ústavný súd nepovažoval za potrebné rozhodnúť v zmysle ustanovenia § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, t. j. prikázať, aby ten, kto základné právo alebo slobodu porušil svojou nečinnosťou, vo veci konal.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'učinenie.

Sťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 150 000 Sk.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľa dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, považuje za primerané v požadovanej sume 150 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Právny zástupca sťažovateľa si uplatnil a vyúčtoval trovy za právne zastúpenie v sume 6 825,40 Sk.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovení z § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny za jeden úkon vykonaný v roku 2006 je 2 730 Sk a hodnota režijného paušálu je 164 Sk a základná sadzba odmeny za jeden úkon vykonaný v roku 2007 je 2 970 Sk a hodnota režijného paušálu je 178 Sk. Sťažovateľovi vznikol nárok na úhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2006

(prevzatie a príprava zastupovania a podanie sťažnosti ústavnému súdu) a za jeden právny úkon vykonaný v roku 2007 (zaslanie stanoviska k vyjadreniu okresného súdu zo 7. februára 2007), čo predstavuje spolu sumu 8 936 Sk.

Pretože právny zástupca si uplatnil úhradu trov len v sume 6 825,40, ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu trov v požadovanej sume po zaokrúhlení tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. marca 2007